

Materiaali mikkelinpäivään ja iltarukousviikkoon 2024

Sisällys

Lukijalle	3
Iltarukousviikko 22.–29.9.2024	4
• Rauhallinen iltahetki luo elämäniloa	4
• Toiminnalliset vinkit iltarukousviikolle	4
Kekriekkerit-messun valmistelu	5
Kekriekkerit-messun kulku	6
• Lyhtykulkue	6
• Johdantosanat	6
• Alkusiunaus ja vuoro-tervehdys	6
• Johdantosanat rikkiin	6
• Kiitosvirsiehdotuksia	7
• Sana	7
• Päivän rukous	7
• Päivän virsiehdotuksia	7
• Saarna: Jännitystä ilmassa	8
• Yhteinen esirukous	10
• Kolehdin kerääminen	10
• Johdatus uskontunnustukseen	10
• Ehtoollinen	11
• Herran siunaus	11
• Päätösmusiikki ja kekritisänsä	11
Mikkelinpäivän oheistekemistä eri kohderyhmille	12
• Pienimmät lapset	12
• Lapset	12
• Lapsi- ja perheryhmät (3–5 henkilön ryhmät, yli 6-vuotiaat lapset)	13
• Nuorille	14
• Kaikenikäiset seurakuntalaiset	16
Kolehdin tilitysohje	17
Liite 1: Listaus materiaalin linkeistä	
Liite 2: Arkkienkeli Mikael-nuotti	

Lukijalle

Mikkelinpäivä kutsuu meitä pohtimaan Jumalan näkymätöntä maailmaa. Mikkelinpäivän evankeliumi (Matt. 18:1–10) antaa ymmärtää lapsilla olevan erityinen rooli Jumalan ”palveluskunnan”, eli enkeleiden tehtävissä. Jeesus sanoo, että lasten enkelit saavat katsoa suoraan Jumalan kasvoja. Lasten asiat ovat siis Jumalan erityisessä suojeluksessa.

Lasten ja nuorten keskuksen tavoitteena on lapsilähtöinen Suomi, jossa jokaisella on elämässään turvallinen aikuinen. Toimimme yhdessä lähes 300 jäsen seurakuntamme kanssa valtakunnallisesti ja tuomme turvallisia aikuisia sekä tukea lasten, nuorten ja perheiden arkeen. Turvalliset aikuiset ovat arjen enkeleitä.

[Palveluoperaatio Saappaan](#) vapaaehtoiset päivystävät kaduilla iltaisin, etsivät sosiaalisessa mediassa nuoria, jotka tarvitsevat kuuntelijaa ja huolehtivat isoilla festareilla ja tapahtumissa nuorten hyvinvoinnista. Saapas kohtaa vuosittain noin 20 000 nuorta. Joka viides suomalainen nuori kertoo olevansa yksinäinen. [Moottoripajat](#) ovat nuorille harrastuspaikkoja, joissa moottoreiden kanssa puuhailun lisäksi on kavereita ja turvallisia aikuisia. Nuoret, jotka ovat vaarassa jäädä vaille työtä ja koulutusta, saavat myös pajoissa sosiaalista ja moniammatillista tukea, ohjausta sekä työkokemusta.

[Pikkuhelppi-toiminnalla](#) vastataan vanhempien yksinäisyyteen ja kuormittuneisuuteen.

Pikkuhelpin avulla perheet saavat psykososiaalista ja kokonaisvaltaista apua, tukea ja turvaa. [Walk in terapiassa](#) nuoret voivat keskustella koulutetun ratkaisukeskeisen lyhytterapeutin tai psykoterapeutin kanssa esimerkiksi elämän solmukohdista, kriiseistä, haasteista, tunne-elämän kysymyksistä ja pohtia omaa identiteettiä ja elämän suuntaa.

Viimeisin nuorisobarometri-tutkimus (2024) osoittaa, että hengellisyys lisää nuorten hyvinvointia. Hengellisyys kuuluu kaikille ja tätä Lasten ja nuorten keskus haluaa olla omalla toiminnalla vahvistamassa. [Lastenkirkko](#) on turvallinen, kristillinen media, jonka sisältöjä tehdään yhdessä lasten kanssa. Jo yli 30 vuotta järjestetyissä [kansainvälisissä rippikouluissa](#) nuoret luovat yhteyksiä ja ystävyksiä ympäri maailman.

Tämä materiaali on rakennettu tukemaan Mikkelinpäivän messun 29.9.2024 ja sitä edeltävän iltarukousviikon toteutusta. Lisää toiminnallisia vinkkejä on saatavilla myös Lastenkirkossa sekä Pieni on Suurin -lehden numerossa 3/2024.

Sydämellinen kiitos, että keräätte tänä Mikkelinpäivänä kolehdin Lasten ja nuorten keskuksen kautta tehtävään lasten, nuorten ja perheiden kristillisen kasvatuksen tukemiseen! Kolehtipuhe löytyy messun toteutuksesta ja tilitysohjeet materiaalin lopusta.

– Lasten ja nuorten keskuksen väki

Iltarukousviikko 22.–29.9.

Rauhallinen iltahetki luo elämäniloa

Rauhallinen iltahetki on merkityksellinen kokemus pienelle, elämää uusin silmin ihmettelevälle lapselle. Turvalliset rutiinit luovat hyvän kasvualustan. Rakastava katse, kiinnostunut kuunteleminen, turvallinen silittely ja toivoa tuovat sanat hahmottavat lapsen mieleen kuvan maailmasta, jossa on ihana elää.

Kun pieni lapsi saa kokea pysyvän turvan ympäröivän hänet, hän oppii luottamaan myös omiin kykyihinsä toimia ja tehdä hyvää. Eri tutkimusten mukaan kodin avoin asenne uskonnollisuuteen tukee lasten ja nuorten hyvinvointia. Iltarukouksella ja siihen monessa kodissa luontevasti liittyvällä rauhallisella yhdessäololla, lukemisella ja laulamisella näyttää tutkitusti olevan yhteyttä nuorten kokemaan elämääniloon.

Minkä iltarukouksen muistat lapsuudestasi? Mikä sopisi tähän iltaan?

**Hyödynnä tekstiä
haluamallasi tavalla
eri työskentelyissä!**

Toiminnalliset vinkit iltarukousviikolle

Iltarukouspolut:

Iltarukousviikolle suosittelemme lämpimästi iltarukouspolkujen rakentamista eri puolille seurakunnan aluetta. Rukouspolkua valmistelevaan voi kutsua perheitä. Yksi vaihtoehto voi olla, että ihmiset valitsevat perheen iltarukouksen ja laittavat sen säänkestäviin kehyksiin ulos ohikulkijoiden nähtäväksi. Kuvan viereen voi laittaa lyhdyn. Löydätte tulostettavia iltarukouskortteja Lastenkirkon sivuilta osoitteessa lastenkirkko.fi.

Tässä olen, silitä mua -musiikkivideo:

Iltarukousviikolla lasten ja perheiden toiminnassa voi katsoa tai jakaa seurakunnan sosiaalisessa mediassa Lastenkirkon tuottaman [Tässä olen, silitä mua -musiikkivideon](#).

Kekriekkerit-messun valmistelu

Kekriekkeri-messussa huomioidaan erityisesti lapset, nuoret ja perheet. Rohkaisemme seurakuntia osallistamaan eri-ikäisiä seurakuntalaisia messun toteutukseen.

Loppukesä ja alkusyksy on sadonkorjuun aikaa, joka ansaitsee oman ilon kekkerinsä. Vanhaan aikaan Suomessa kekri on ollut sadonkorjuujuhla, jota on vietetty mikkelinpäivän ja pyhäinpäivän välisenä aikana, kun sato on talossa saatu korjattua. Mikkelinpäivä sopii edelleen mainiosti kekrikauden avajaisiksi. Arkkienkeli Mikaelin rooli hyvän ja pahan punnitsijana liittyy luontevasti tähän juhlaan.

Tämän messuvinkin on tuottanut seurakuntapastori **Annukka Saarinen** Salon seurakunnasta, jossa kekriperinne on lähtenyt viime vuosina uuteen nousuun ja seurakunta on liittynyt paikallisten toimijoiden joukkoon juhlien mahdollistajana.

Kekkereiden, kekrin ja mikkelinpäivän etukäteisvalmistelut

Tarvikkeet: kekrinaamareita, enkelipukuja ja muita asuja; Joosuan, enkeli Mikaelin ja talonpojan asut, esirukoukseen astiat, multaa ja herneitä kylvettäväksi.

Tehkää ja koristelkaa viikolla kokoontuvissa kerhoissa tai ryhmissä kekrinaamareita (ohje: kekri.fi), lyhtyjä ja muita kekriekkereihin sopivia koristeita. Myös kurpitsalyhdyt sopivat hyvin kekriekkerimessun koristeiksi. Voisivatko kokkikerholaiset, nuoret, martat tai muut leipoa messun ehtoollisleivän? Jos vietätte kekriekkerimessua iltamessuna, järjestäkää ennen messua taidepaja, jossa tehdään kekrinaamareita ja messun koristeet.

Kekriekkereiden yhteyteen sopivat mainiosti myös sadonkorjuumarkkinat. Löytyisikö niiden toteuttamiseen paikallisia yhteistyökumppaneita? Kekriekkerit-messu jatkuu luontevasti kirkkokahveilla, iltateellä tai yhteisellä lounaalla. Myös seurakuntalaiset voivat tuoda jumalanpalvelukseen esimerkiksi omenoitaan tai muita sadonkorjuutuotteitaan.

Messun avustajiksi pyydetään eri-ikäisiä seurakuntalaisia, joille voi jakaa ainakin seuraavia tehtäviä:

- **Lukijat:** synnintunnustus, päivän rukous, päivän teksti
- **Saarna:** haastattelija, enkeli Mikael -rooli, talonpoika-rooli, lukijoiksi lapsi ja aikuinen lukemaan etukäteen kerättyjä ajatuksia
- **Kolehti:** eri-ikäisiä ehtoollisavustajia, musiikissa mukana eri-ikäisiä laulajia ja soittajia

Kekriekkerit-messun kulku

Lyhtykulkue

Lauluehdotuksia kulkueeseen:

- Suojelusenkeli, VK 971/LV 41
- Laulu kuuluu kirkkotiellä, LV 50
- Yhtä, NSV96
- Turhaan ette tänne tulleet, NSV111

Johdantosanat

Liturgi: Tervetuloa kekriekkerimessuun, vilkutellaan toisillemme iloiset tervetulotoivotukset!

Ennen vanhaan sadonkorjuu ja sen päättyminen oli iso juttu. Keväästä syksyyn jännitettiin, miten kylvö, viljan ja muun sadon kypsyminen ja sen korjaaminen onnistuu, sillä siitä riippui, oliko talvella ruokaa syötäväksi. Mikkelinpäivä eli arkkienkeli Mikaelin päivä oli sadonkorjuun päätepiste, josta alkoi syksy ja kekrikausi. Kekri tarkoitti sen juhlimista, että sato oli saatu talteen ja aitat ja varastot oli täynnä ruokaa. Pimenevät illat ja lähestyvä pyhäinpäivä toivat juhlintaan oman jännityksensä: pimeässä uskottiin liikkuvan monenlaisia henkiä ja yliluonnollisia olentoja. Kekriä juhliessa voitiin myös pukeutua vaikkapa kekripukeiksi. Voitkin nyt halutessasi tulla hakemaan lainaksi kekrinaamarin, enkelipuvun tai muun asun messun aikana pidettäväksi.

Tänään me juhlimme yhdessä syksyn tuloa ja kiitämme kesän aikana kasvaneesta sadosta. Muistamme sitä, miten Jumalan pitää meistä huolta: Hän antaa auringon paistaa ja sateen kastella maata niin, että siitä kasvaa meille monenlaista syötävää. Muistamme myös, että syksyn pimeydessäkään meillä ei ole mitään hätää: Jumalan näkymättömät enkelit varjelevat meitä ja taistelevat hyvän puolesta.

Tervehditään vielä niin kuin kirkossa on tapana.

Alkusiunaus ja vuorotervehdys

Johdantosanat rippiin

Joskus mielessä painaa ja vilisee niin monenlaista, että Jumalan meille tahtoma hyvä ei pääse kasvamaan. Synnintunnustuksessa pyydämme, että Jumala auttaisi meitä perkaamaan pois turhan ja raivaamaan tilaa kaikkein tärkeimmille asioille.

Lukija 1: Synnintunnustus

Rakas Jumala. Anna anteeksi, että aikani ja sydämeni täyttävät sellaiset ajatukset ja teot, jotka vahingoittavat minua, muita ja koko luomakuntaa. Anna minussa kasvaa uskoa, toivoa ja rakkautta. Aamen.

Liturgi: Synninpäästö

Näin sanoo Herra:

”Älä pelkää.

Minä olen lunastanut sinut.

Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun.

Vaikka vuoret järkkäisivät ja kukkulat horjuisivat,

minun rakkauteni sinuun ei järky

eikä minun rauhanliittoni horju.”

Kiitosvirsiehdotuksia

- Mä silmät luon ylös taivaaseen, VK490/LV108
- Herraa hyvää kiittäkää, VK332/LV110
- Ylistäkäämme Luojaamme, LV69
- Riihikirkkohymni, NSV60

Sana

Teksti ja liikkeet:
Annukka Saarinen
(Salon seurakunta)

Päivän rukous

Puen ylleni rohkeuden,

puen ylleni voiman.

Hyvän puolella taistelen,

mitään pahaa pelkää.

Vahva Isä Jumala

kulkee aina mukana.

Aamen.

(Kosketetaan käsillä päätä)

(Kosketetaan käsillä olkapäistä polviin)

(Nyrkkeillään ilmaan kohti kattoa)

(Nyrkkeillään ilmaan eteenpäin)

(Pullistellaan hauiksia)

(Halataan itseä)

Lukija 3: Päivän teksti Joos. 5:13-15.

Enkeli Mikael ja Joosua
näyttelevät päivän tekstin
samalla kun sitä luetaan.

Päivän virsiehdotuksia

- Turvallinen enkeli, LV 42
- Sinä annat vapauden, LV132
- [Valomiekkaenkeli](#), Kirkkomuskari
- Kun on turva Jumalassa, VK 397
- [Arkkienkeli Mikael](#), Lastenkirkko, LauluPäkä
- Turvakallioni, NSV32

Saarna: Jännitystä ilmassa

Etukäteen: Kerätkää jossakin seurakunnan lasten, nuorten ja/tai aikuisryhmässä ja sosiaalisessa mediassa seurakuntalaisten ajatuksia siitä, mitkä asiat jännittävät. Onko jännitys hyvä vai paha? Mikä auttaa, kun jännittää?

Saarnan toteuttajat: Haastattelija, rooleissa Enkeli Mikael ja talonpoika; aikuinen ja lapsi edustamassa tämän päivän ihmisiä.

Haastattelija: Ketä on jännittänyt joskus? Näyttäkääpä, missä kohtaa jännitys voi tuntua! Päivän raamatun tekstissä kerrottiin Joosuasta, jolla oli iso ja vaativa tehtävä johtaa omaa kansaansa. Häntä jännitti aivan varmasti aika paljon! Meillä on tänään saarnassa mukana muutama jännityksen asiantuntija: Raamatun Enkeli Mikael, vanhojen aikojen talonpoika ja kaksi tämän päivän ihmistä. Annetaan heille tervetuloaplotit!

Tutustutaanpa ensimmäiseksi vierailijaan menneiltä ajoilta. Talonpoika, sinä näytät ihan siltä, että olet lähdössä johonkin hommiin, arvaanko oikein?

Talonpoika: Aika lähelle osui arvaus, mutta minä olen tulossa hommista! Sadonkorjuuhommista nimittäin. Se on joka vuosi yhtä jännittävää, kun keväällä kylvää eikä yhtään tiedä, miten säät ja ilmat säätyy, onko sopivasti sadetta ja aurinkoa, vai viekö vaikka halla viljan. Että tuleeko kato vaiko hyvä sato.

Haastattelija: Auttaako siinä jännityksessä jokin?

Talonpoika: Jätän aina asian Herran haltuun enkä liikaa murehdi sellaista, mikä ei ole omissa käsissä. Keväällä kylvötoiden yhteydessä rukoilemme aina siunausta siemenille ja maan kasvulle. Ja kun emäntä leipoo omasta viljasta jauhetuista jauhoista leipää, hän painaa valmiin taikinan ylle kämmensyrjällä ristinmerkin siunauksen, kiitoksen ja kunnioituksen merkiksi.

Haastattelija: Kiitos, talonpoika, olipa mukava kuulla terveisiä menneiltä ajoilta. Jutellaan seuraavaksi hetki vanhimman vierailijamme kanssa. Enkeli Mikael, kerro vähän itsestäsi.

Enkeli Mikael: Minä on yksi harvoista Raamatussa nimeltä mainituista enkeleistä. Raamattu ja perimätieto kertoo, että minun erityistehtävänäni on muun muassa taistella pahaan vastaan. Raamatun viimeisessä kirjassa, Ilmestyskirjassa, kuvataan, miten minä taistelen hurjan lohikäärmeen kanssa ja voitan sen.

Haastattelija: Kuulostaa jännittävältä. Jännittääkö sinua joskus?

Enkeli Mikael: Jännittää, totta kai! Joskus jopa pelottaa. Taistelua ennen tai taistelun keskellä ei voi tietää, kuinka tässä käy. Välillä jopa tekisi mieli luovuttaa.

Haastattelija: Miten sinä voitat jännitykset ja pelot?

Enkeli Mikael: Joskus se on se kaikkein vaikein taistelu. Kun tuntuu oikein vaikealta, muistutan mieleeni, että Jumalan maailmassa lopulta hyvä voittaa aina. Ja se hyvän voitto on jo totta, ihan niin kuin aurinko on totta ja olemassa silloinkin, kun sitä ei vielä keskellä yötä näe.

Haastattelija: Kuulostaa toiveikkaalta! Kiitos, enkeli Mikael! Kaikkia jännittää joskus. Aika moni on myös keksinyt hyviä keinoja, joilla jännityksestä voi päästä yli ennen kuin se muuttuu liian suureksi peloksi. NN ja MM, teillä on tietoa siitä, minkälaiset asiat meidän seurakuntalaisiamme jännittävät ja miten jännityksen kanssa selviää.

NN, mikä lapsia jännittää?

NN: *(Haastattelussa esiin tulleita asioita tähän tyyliin):* Hammaslääkäri, pimeässä nukkuminen, yökyläily mummolassa, saako uudessa koulussa kavereita tai vaikka uutiset Suomesta ja maailmalta. Joskus jännitys on ihan kivaa, mutta joskus se tuntuu liian pelottavalta.

Haastattelija: Minkälaisia apukeinoja lapset ovat keksineet jännitykseen?

NN: Pehmolelun voi ottaa mukaan vaikka hammaslääkəriin ja pimeässä voi laittaa lampun palamaan ja katsella Suojelusenkeli-taulua. Se auttaa, kun jännittävästä asiasta juttelee jonkun kanssa.

Haastattelija: Kiitos, hyviä vinkkejä kaikenikäisille! Mahtaako nuoria ja aikuisia jännittää mikään, mitä sanoo MM?

MM: Kyllä aikuisiakin jännittää ja jopa pelottaa! Jännittää voi uudet tilanteet ja muutokset, miten lapset ja lastenlapset pärjäävät elämässä tai saako itse olla terveenä. Nuoria voi jännittää myös uudet tilanteet ja ihmiset, opiskelu- ja työpaikkojen saaminen. Ja ehkä ajatus tulevaisuudesta on myös aika jännittävä. Jännityksen ja pelkojen keskellä auttaa se, että on ystäviä ja läheisiä ympärillä. Monelle myös rukoileminen on tärkeä apu ja tuki.

Haastattelija: Talonpoika ja enkeli Mikael, miltä nämä vinkit teistä kuulostavat?

Talonpoika: No paljonhan noissa on tuttua. Yhdessä sitä me entisajan ihmisetkin olemme selvinneet monenlaisesta. Olemme pitäneet huolta toisistamme, jos joku on tarvinnut apua. Ja kaikissa elämän asioissa olemme rukoilleet: pyytäneet ja kiittäneet.

Enkeli Mikael: Olen iloinen siitä, että lapset, nuoret ja aikuiset osaavat olla enkeleitä toisilleen, pyytävät ja antavat apua. Se on parasta hyvän puolesta taistelemista! Toivon, että jokainen myös muistaa meidän enkeleiden kulkevan rinnalla suojellen ja auttaen.

Haastattelija: Kiitos teille kaikille, että tulitte jakamaan tärkeitä ajatuksia meille!

Yhteinen esirukous

Liturgi: Entisajan ihmisetkin sen jo tiesivät ja niin tietää moni nykyäänkin – rukous on vahva turva ja toivon tuoja. Nyt voit miettiä, mitkä asiat sinua jännittävät, pelottavat tai huolettavat. Haluaisitko pyytää niihin Jumalalta apua? Voit miettiä myös, mistä tänään haluaisit kiittää. Rukousvirren aikana voit tulla ottamaan täältä yhden siemenen, liittää hiljaa mielessäsi oman rukouksesi siihen ja kylvää siemenen tänne multaan. Voit myöhemmin tulla (mainitaan paikka) katsomaan, kasvaako siemenistä satoa.

Rukousvirsiehdotuksia:

- Rukous on silta, LV 76/VK931
- Anna enkeleitä, LV44
- Siunaa koko maailmaa, NSV99
- Elämä on nyt, NSV18

Kolehdin tilitysohjeet löydät tämän materiaalin viimeiseltä sivulta.

Kolehdin kerääminen

Kolehtipuhe:

Enkelit suojelevat meitä jokaista. Enkelien varjelusta voi myös pyytää vaikka rukoillen. Moni lapsi ja nuori Suomessa kertoo, että kaipasi enemmän arjen enkeleitä eli turvallisia aikuisia elämäänsä. Moni lapsi ja nuori myös kokee, että hengellisyys tuo heille hyvinvointia.

Tänään kolehti kerätään Lasten ja nuorten keskukselle, joka tukee seurakuntia, koteja ja muita kasvatusyhteisöjä turvallisessa kristillisessä kasvatuksessa sekä tuo turvallisia aikuisia lasten ja nuorten elämään erilaisten toimintamallien kautta.

Kolehdin voi maksaa käteisellä kolehtihaaviin tai MobilePayllä numeroon 75141.

Kolehtivirsiehdotuksia:

- Kiitos, Jumalamme, LV 157/VK 581
- Lintu pieni, lintuseni, LV 134
- Lahjoillasi meitä siunaa, VK 954
- Lahjalaulu, NSV117

Apostolinen uskontunnustus esimerkiksi enkeli Mikaelin johdolla.

Johdatus uskontunnustukseen

Liturgi: Kasveilla on juuret, jotka kiinnittävät ne maahan. Uskontunnustuksen lausuminen on kuin kiinnittäisi juuret ikuisen Jumalaan. Kun sitä lausumme yhdessä, saamme voimaa myös toisiltamme – voimaa kasvaa ja kasvattaa hyvää tässä maailmassa. Lausumme nyt yhteen ääneen apostolisen uskontunnustuksen. Jos osaat jo lukea, voit seurata sanoja virsikirjan takaa tai sitten voit vain kuunnella, mitä muut ympärilläsi lausuvat.

Ehtoollinen

Ehtoollisen vietto toteutetaan seurakunnan käytäntöjen mukaisesti. Lapsiperheiden kynnystä ehtoolliselle osallistumiseen madaltaa se, että esimerkiksi ennen kutsusanoja kerrotaan konkreettiset ohjeet, miten ehtoollista jaetaan ja onko tarjolla alkoholitonta viiniä. Messun kestoa voi lyhentää huolehtimalla siitä, että ehtoollisenjakopisteitä on riittävästi. Lapset ja nuoret voivat myös avustaa ehtoollisessa. Lapsi voi esimerkiksi ehtoollisessa kantaa leipälaatusta tai maljaa ja nuori voi olla vapaaehtoisena jakamassa ehtoollista. Lisäksi lapset ja nuoret voivat olla uhrivirren aikana kattamassa ehtoollispöytää yhdessä papin kanssa.

Liturgi: Juhliin kuuluu juhlapöytä. Tänään meitä kutsutaan ihan erityiseen juhlapöytään: Jeesuksen meille valmistamalla juhla-aterialle, ehtoolliselle. Ehtoollisella Jeesus muistuttaa, että hän on meidän kanssamme arjessa ja juhlassa. Hän tuo meidät yhteen, toivomaan ja kiittämään yhdessä. Hän antaa meille voimaa arjen tehtäviin.

Jeesus sanoo: Tulkaa, kaikki on valmiina.

Lauluehdotuksia ehtoollisen ajaksi:

- Ystävien juhla, LV 84
- Ystävä sä lapsien, LV 123/VK 492
- Nyt kulkee halki korpimaan, LV 101/VK 498
- Pyhä ja puhdas vapahtaja, NSV72
- Pyhän kosketus, NSV63

Herran siunaus

Päätösmusiikki ja kekritanssi

Liturgi: On aika päättää kekriekkerimessu iloiseen tanssiin! Päätösvirren aikana tehdään iso jono tai piiri kirkkosaliin ja tanssitaan yhdessä.

Päätösmusiikkiehdotuksia

- Tanssi ja laula, Parasta laatua, A-M Kaskinen & P. Simojoki
- Nosta kädet ilmaan, LV 128
- Taivaan Isä suojan antaa, VK503
- Minun sydämeni on levollinen, VK912
- On meillä unelma, NSV97
- Tilkkutäkki, NSV108

Mikkelinpäivän oheistekemistä

Pienimmille lapsille

Pikku enkeli kurkkaa

Laulakaa Pikku enkeli piilosta kurkistaa - laulua (Kirkkomuskari 3, s. 68). Käy kurkkaavan enkelin kanssa tervehtimässä jokaista lasta vuorollaan. Voitte myös lorutella seuraavasti: "Pikku enkeli hyppää ja sinusta (lapsen nimi) kovasti tykkää!"

Sinua heijaan, silitän

Jaa jokaiselle oma höyhen ja silitelkää niillä toisianne. Kuunnelkaa samalla Sinua heijaan, silitän -laulu (Kirkkomuskari 3, s. 17).

Lapsille

Mikkelinpäivän evankeliumitekstin käsittely pyhäkoulussa tai kerhossa

Luetaan evankeliumiteksti: Matt. 18:1–6, 10

Taustaa:

On mahdollista, että kirjoittaja ymmärtää lapsen kaltaisuuden nöyryydeksi ja alistumiseksi. Se joka näin alentaa itsensä, on suurin taivasten valtakunnassa. Matteuksen ja Markuksen evankeliumeissa on kertomuksia siitä, miten opetuslapset kiistelevät siitä, kenen pitäisi olla suurin taivasten valtakunnassa. Kenen pitäisi päästä kunniapaikalle Jeesuksen viereen? Tässä tekstissä Jeesus kääntää arvoasteikon ylösalaisin. Tavoiteltavaa ei olekaan suuruus, vaikutusvalta tai mahti, vaan pienuus, avuttomuus ja köyhyys. Se, mitä lapsen kaltaiseksi tuleminen tarkoittaa, on ymmärretty kunakin aikana sen omien ihanteiden mukaan. Yleensä tekstin tulkitsijat ovat ajatelleet aikansa ihannelasta ja sitä millainen lapsen pitäisi olla, eikä niinkään sitä millainen lapsi todellisuudessa on.

Pohdittavaksi lasten kanssa:

- Miettikää, mitä Jeesus ajatteli lapsista? Mikä tekstissä on kaikkein tärkeintä?
- Mitä tarkoittaa olla lapsen kaltainen ja toisaalta mitä tarkoittaa olla aikuisen kaltainen.
- Mitä tarkoittaa olla suuri tai pieni?

Tehtäväksi lasten kanssa:

Lapset voivat tehdä itsenäisesti tai toteuttaa yhteisteokseksen, johon piirretään:

- asioita, jotka liittyvät lapsen kaltaisuuteen
- asioita, jotka liittyvät aikuisen kaltaisuuteen.

Musiikkia

- LauluPäkan Mikkelinpäivä-laulu. Teksti ja nuotti julkaistaan Pieni on Suurin -lehden numerossa 4/2024.
- [LauluPäkan Arkkienkeli Mikael -video](#)
- [Valomiekkaenkeli](#)
- [Yy, kaa koo, lauletaan! – Mari mikkelinpäivän tunnelmissa](#)
- [LauluPäkan Juhlalaulu: ilon kekkereihin kutsuva versio](#)

**Milloin meillä on kekkerit, kekkerit, kekkerit?
Milloin meillä on kekkerit?
Kerro mulle se.**

**Lauantaina / sunnuntaina juhlietaan
Ilon kekkereitä
Siellä on hyvä henki,
siellä on Pyhä Henki.**

Päkan posti

Päkan postista löydät tehtäviä ja tarinoita lapsille Mikkelinpäivän teemoista:

- [Päkan posti – Mikkelinpäivä](#)
- [Tutkimuspartio seikkailee – Mikkelinpäivä](#)
- [Päkan posti – Mikkelinpäivä \(2022\)](#)

Lapsi- ja perheryhmille (yli 6-vuotiaat)

Lapsenkaltainen-kysely

Toteuttakaa lapsi- ja perheryhmissä kysely, jossa selvitetään osallistujilta ajatuksia siitä, millainen on lasten kaltainen ja millainen on aikuisten kaltainen. Miten lasten ja aikuisten ajatuksen eroavat? Kirjatkaa kommentit anonyymisti ylös ja antakaa ne saarnamateriaaliksi mikkelinpäivän messussa saarnaavalle papille. Menkää sunnuntaina messuun kuuntelemaan papin saarna.

Samankaltaista tausta-aineistoa saarnaan tai esirukouksiin voi kartoittaa myös nuorilta Turvallinen aikuinen -erätaukokeskustelun avulla, joka löytyy seuraavalta sivulta. Nuoret voivat olla messussa itse lukemassa ajatuksiaan.

Mikkelinpäivän rastirata

Lastenkirkon toimitus on yhdessä Salon seurakunnan kanssa tuottanut mikkelinpäiväksi ulkona toteutettavan rastiradan! Tulosta kuuden kivan ulkopuuhan rastirata seurakuntasi käyttöön. Tehtävät ovat sellaisia, että ne voi toteuttaa missä päin Suomea tahansa. Tehtävät voi myös QR-koodien kautta kuunnella Päkan lukemana Lastenkirkon tubesta.

- [Mikkelinpäivän rastirata](#)

Tässä Erätauco-keskustelussa keskustellaan yhdessä siitä, mikä luo turvaa ja minkälaisesta aikuisesta tulee turvallinen olo. Keskustelupohja sopii hyvin esimerkiksi yhdeksi isostoimintakerraksi tai vaikka vaikuttajanuorten käyttöön.

Keskustelupohjaa voi käyttää myös osana koulu yhteistyötä lukio- ja / tai ammattikouluikäisten kanssa tai vaikka yhteistyössä partiolaisten kanssa. Keskustelun hedelmiä voi koota yhteen esimerkiksi tiedoksi rippikouluja pitävälle tai kasvatuksen tiimille. Erätauco-keskustelun ajatuksia voi myös avata esimerkiksi saarnassa ja esirukouspyyntöinä messussa.

Erätauco-keskustelu auttaa paremmin ymmärtämään itseä, muita ja maailmaa. Keskustelun päätteeksi ei tarvitse olla samaa mieltä tai ratkaista asioita. Erätaucon avulla voi lisätä luottamusta, vahvistaa osallisuutta ja kuunnella paremmin myös hiljaisia ääniä.

Kerrotaan aluksi:

Tässä keskustelussa puhumme turvallisuudesta ja siitä, että minkälainen aikuinen luo turvaa sinulle. Erätauco-keskustelussa jokaisella on mahdollisuus sanoa omia ajatuksiaan ja tunteitaan ääneen. Jotta tästä keskustelusta tulee turvallinen, niin erätauco-keskusteluun kuuluvat turvallisemman tilan säännöt. Käydään ne läpi yhdessä:

1. Kuuntele toisia, älä keskeytä tai käynnistä sivukeskusteluja. ”Jokaisella täytyy olla mahdollisuus rauhassa kertoa omista näkemyksistään. On tärkeää, että emme keskeytä toisiamme emmekä supise vierustoverin kanssa.”

2. Liity toisten puheeseen ja käytä arkikieltä. ”Dialogissa on tavoitteena, että yritämme liittää omat sanomisemme siihen, mitä toiset ovat tuoneet esiin keskustelussa. Pyritään puhumaan arkikielisesti ja välttämään erikoistermejä.”

3. Kerro omasta kokemuksesta. ”Jotta voimme ymmärtää paremmin käsiteltävää asiaa ja toisiamme, niin on hyvä puhua omista kokemuksista. Tämä tarkoittaa, että kerrotaan toisille, mitkä asiat, tapahtumat ja tilanteet ovat vaikuttaneet omiin näkemyksiin.

4. Puhuttele muita suoraan ja kysy heidän näkemyksiään. ”Yhteisen keskustelun muodostumista helpottaa kun osoitamme sanamme toisille keskustelijoille, puhutemme toisiamme ja kysymme suoraan toisten näkemyksiä.”

5. Ole läsnä ja kunnioita toisia sekä luottamuksen ilmapiiriä. ”Dialogissa on tärkeää, että keskitytään kokonaan toisiimme ja käsitellyn asian ymmärtämiseen. Kunnioitetaan ihmisten erilaisia näkemyksiä. Pidetään keskustelu luottamuksellisena, jotta jokainen voi puhua mahdollisimman vapaasti.”

6. Etsi ja kokoa. Työstä rohkeasti esiin tulevia ristiriitoja ja etsi piiloon jääneitä asioita. ”Dialogin on tarkoitus olla turvallinen tilanne, jossa voidaan myös käsitellä ristiriitoja. Lisäksi on tärkeää etsiä asioita, jotka syystä tai toisesta ovat jääneet huomaamatta. Lopuksi voimme tutkia, miten keskustelussa esiin tulleet näkökulmat liittyvät toisiinsa.”

Nuorille: erätauko – turvallisia aikuisia

No niin, olemme käyneet läpi säännöt. Tuntuuko nämä säännöt itsellesi turvallisilta? Hyvä, sitten voimme jatkaa tai oikeastaan aloittaa keskustelun.

Aloitamme yhteisen keskustelun virittäytymisellä. Katsotaan seuraava [video](#).

Videon jälkeen otetaan Pariporina-tehtävä:

Videossa lapset ja nuoret puhuivat turvallisuudesta. Ota vierestä pari tai juttele pienessä porukassa: minkälainen ihminen turvallinen? Mitä luonteenpiirteitä tai ominaisuuksia hänellä on? Pariporinan jälkeen jokainen pari avaa ajatuksensa ääneen muulle ryhmälle.

Syventäviä kysymyksiä voi olla:

- Kuka on sinulle turvallinen aikuinen?
- Onko sinulla esikuvia? Miksi hän on esikuvasi?
- Mistä syntyy luottamus toiseen ihmiseen?
- Mitkä asiat taas rikkovat luottamusta?
- Mihin aikuisia tarvitaan erityisesti?
- Mikä maailmassa tällä hetkellä huolettaa, johon tarvittaisiin aikuisia? Mitä te toivoisitte aikuisen tekevän näissä tilanteissa?
- Miten toivoisit aikuisen suhtautuvan sinuun?
- Onko suhteesi aikuisiin muuttunut vuosien aikana?
- Mitä olisi tärkeää tehdä nyt maailmassa, että siitä tulisi turvallisempi paikka?
- Mikä tuo toivoa sinun elämääsi?
- Minkä viestin haluaisit viedä seurakunnan työntekijöille, vanhemillesi tai muille?

Keskustelun välissä voi olla pariporinoita lisää, mutta lopuksi on hyvä koota ajatukset yhteen ja antaa jokaiselle keskustelijalle tilaa sanoa ajatuksensa vielä kerran ääneen.

Kerro vielä koko ryhmälle, että mitä ajatuksia keskustelusta jäi sinulle mieleen.

Lue lisää Erätauko-
menetelmästä:
eratauko.fi

Heijastinpäivä

Elämässä välillä me kaipaamme toisten valoa ja rakkautta ja joskus me voimme olla valona jollekin toiselle.

Heijastinpäivää vietetään 1.10.2024. Heijastimet suojaavat ihmisiä ja lemmikkejä hyvin konkreettisesti ja tärkeällä tavalla pimeässä. Askarrellaan heijastimet esimerkiksi hyödyntäen puuhelmiä ja heijastinkangasta. Askartelussa voi olla mukana esimerkiksi iltapäiväkerholaisia, tai se voi olla osa nuorten avoimen toiminnan illan ohjelmaa. Toteutetaan heijastinpuu, josta ohikulkijat voivat napata heijastimen itselleen turvaksi.

Voitte pyytää myös alueen asukkaita tai esimerkiksi kauppoja lahjoittamaan heijastimia alueen muiden ihmisten käyttöön heijastinpuussa.

Heijastintyöpajoissa tai heijastinpuun läheisyydessä voi ohjata ihmisiä keskustelemaan:

Nähdyksi tuleminen niin pimeällä kuin valoisalla on tärkeintä. Toisen näkeminen ja huomioiminen on erityisen tärkeää silloin, kun on kurja, surullinen tai pettynyt olo.

- Onko sinulla ollut hetkiä, jolloin olet havainnut, että joku on ilahtunut erityisesti kun olet nähnyt/huomioinut hänet?
- Onko sinulla ollut hetkiä, jolloin olisit toivonut tulla erityisellä tavalla nähdyksi?

Kirkkokahvikeskustelu

Kirkkokahveilla pöydissä voi olla lappuja, joissa lukee erilaisia kysymyksiä tai pohdintatehtäviä. Niitä voi olla esimerkiksi:

- Mikä antaa minulle turvaa?
- Miten voisin olla turvallinen aikuinen?
- Miltä turvallisuus tuntuu?
- Minne tai kenelle toivoisit turvaa juuri nyt?
- Miten voisit ilahduttaa lähelläsi olevaa lasta tai nuorta?
- Mikä sinua erityisesti huolettaa lasten ja nuorten maailmassa juuri nyt?
- Mikä on ilahduttanut sinua viimeksi lapsiin tai nuoriin liittyen viime aikoina?

Keskustelun päätteeksi:

Moni lapsi ja nuori ympärilläsi kaippaa turvallista aikuista. Ideoi, miten juuri sinä voit olla turvallinen aikuinen jollekin nuorelle.

Lasten ja nuorten keskuksella on myös paljon valmiita toimintamalleja kuten Saapas ja Moottoripajat, jotka tuovat nuorten arkeen lisää turvallisia aikuisia.

Tutustu lisää toimintaan: moottoripaja.fi ja saapas.fi.

Kolehdin tilitysohje

Mikkelinpäivä (enkelienvuorokausi) Jumalan sanansaattajat Lasten, nuorten ja perheiden kristillisen kasvatuksen tukemiseen Lasten ja nuorten keskuksen kautta. Lasten ja nuorten keskus ry, Teollisuuskatu 21, 00510 Helsinki, FI47 1574 3000 0014 77, viite 9014.

Materiaalin tekijät

Sisältö: Anita Ahtiainen, Päivi Pulakka & Hanna Rajalin

Tuottaja: Ulla Huhtinen

Kolehtivetoisuus: Ulla Huhtinen

Taitto: Nelli Jäntti-Tuominen

Lasten ja nuorten keskus ry 2024

Materiaalin linkkejä:

Musiikkivideot:

- Tässä olen, silitä mua: youtube.com/watch?v=OD9YV1els30
- Valomiekkaenkeli: youtube.com/watch?v=jrq4fdnYs5k
- Arkkienkeli Mikael: youtube.com/watch?v=3pRCH_dbCXg
- Yy, kaa, koo, lauletaan! Mari mikkelinpäivän tunnelmissa: youtube.com/watch?v=W9C7i_JxNk
- LauluPäkän juhlalaulu: youtube.com/watch?v=ljlaTxiZu9I

Lastenkirkon materiaalit:

- Lastenkirkko: lastenkirkko.fi
- Mikkelinpäivän rastirata: lastenkirkko.fi/materiaalit/rastirata-mikkelinpaivaan/
- Päkän posti: Mikkelinpäivä: lastenkirkko.fi/materiaalit/pakan-posti-mikkelinpaiva/
- Päkän posti: Mikkelinpäivä (2022): lastenkirkko.fi/materiaalit/pakan-posti-mikkelinpaiva-2/
- Tutkimuspartio seikkailee: Mikkelinpäivä: lastenkirkko.fi/materiaalit/tutkimuspartio-seikkailee-mikkelinpaiva/

Muut materiaalit:

- Tietoa kekristä ja ohje kekriseppeleen tekoon: kekri.fi
- Erätauko-keskustelun video: youtube.com/watch?v=4pScVq7yg5U

Arkkienkeli Mikael

säv. & san. Sini Nikku, Riikka Jäntti
& Antti Vuori

E /D# /C# /H A(add9)
Mi - kä - hän kum - ma, mi - kä - hän kum - ma on

6 H C#m7 A(add9) H E **Fine**
mik - ke - lin - päi - vä, on mik - ke - lin - päi - vä?

13 F#m E/G# A(add9) C#m7
1. Ark - ki - en - ke - li Mi - ka - el

17 F#m E/G# A(add9) C#m7
kul - kee vies - ti - ä kan - ta - en.

21 F#m E/G# A(add9)
Päi - vä hä - nes - tä ni - men sai,

25 F#m E/G# H **D.C al Fine**
si - tä on mik - ke - lin - päi - vä.

2. Arkkienkeli Mikael kulkee tietäsi suojellen.
Päivä lasten ja enkelten nimen sai mikkelinpäivä.